

Przedmowa do sprawozdania dotyczącego polityki konkurencji za rok 2023

Margrethe Vestager, wiceprzewodnicząca wykonawcza i komisarz ds. konkurencji

Dokonując bilansu wydarzeń 2023 roku, trudno rozpatrywać nasze osiągnięcia w oderwaniu od utrzymujących się skutków panującego kryzysu. Wojna w Ukrainie rozpoczęła się pod koniec pandemii, a skutki obu wciąż są odczuwalne. Komisja została tym samym zmuszona poświęcać uwagę z jednej strony utrzymywaniu środków kryzysowych, z drugiej – osiągnięciu postępów w realizacji długoterminowych celów strategicznych.

Na szczęście w polityce konkurencji, podobnie jak w innych obszarach, byliśmy w stanie wykonywać oba zadania. Na polu walki z kryzysami był to kolejny wyjątkowy rok z punktu widzenia kontroli pomocy przyznawanej przez państwa. Wydano bowiem ponad dwieście decyzji na podstawie tymczasowych ram kryzysowych Covid-19 oraz tymczasowych ram pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji, jakie wprowadzono po ataku Rosji na Ukrainę. Nałożyło się to na napięty już harmonogram w obszarze pomocy państwa – wydano w sumie ponad 600 decyzji.

W dziedzinie przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i kartelom obciążenie również było znaczące. Podjęliśmy pięć decyzji, wydaliśmy sześć pisemnych zgłoszeń zastrzeżeń i przeprowadziliśmy siedem niezapowiedzianych inspekcji. Wśród nich było kilka przełomowych spraw, takich jak nałożenie grzywny na *Intel*a za nadużywanie dominującej pozycji na rynku procesorów komputerowych czy pierwsza w historii decyzja w sprawie kartelu w sektorze obronnym.

W obszarze kontroli połączeń wzrost liczby fuzji i przejęć spowodowanych kryzysem sprawił, że był to dla Komisji kolejny rok wzmożonej pracy. W 2023 r. przyjęliśmy 333 decyzje w zakresie kontroli połączeń, spośród których 271 zostało zatwierdzonych w ramach procedury uproszczonej. Komisja interweniowała w sprawie 11 proponowanych przejęć i zakazała jednego proponowanego połączenia – nabycia *eTraveli* przez *Booking*. Szczególną była sprawa *Illumina/GRAIL*, której pomimo wydanego w zeszłym roku zakazu nadal poświęcaliśmy uwagę ze względu na środki dla przywrócenia stanu wcześniejszego nakładające na *Illuminę* obowiązek unieważnienia transakcji.

Równolegle Komisja dążyła do realizacji priorytetów polityki wyznaczonych w roku 2019 na początku kadencji. Co się tyczy transformacji cyfrowej, pandemia tylko ją przyspieszyła. Dlatego UE musi jeszcze pilniej wdrożyć właściwe polityki, które zagwarantują, że nasze rynki cyfrowe będą otwarte, kontestowalne i bezpieczne, tak aby służyły one interesom europejskich konsumentów i przedsiębiorstw. Niezależnie od kryzysów skutki zmian klimatu mają realny wpływ na Europę i świat; uświadamiają nam one potrzebę dalszego zmiernienia ku neutralności emisyjnej.

W 2023 r. sprawnie postępowały też prace nad ważnymi projektami stanowiącymi przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania. W zatwierdzenie pomocy państwa w wysokości do 1,2 mld EUR przeznaczonej na badania naukowe, rozwój i pierwsze przemysłowe wdrożenie zaawansowanych technologii chmury obliczeniowej i przetwarzania brzegowego zaangażowanych było siedem państw członkowskich i dziewiętnaście spółek, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa. Te przełomowe projekty umożliwią znaczące postępy w dziedzinie technologii przetwarzania danych i przyniosą pozytywne efekty mnożnikowe dla UE jako całości.

Z punktu widzenia zielonej transformacji polityka konkurencji oczywiście nie jest głównym narzędziem, jakim posługuje się Komisja Europejska. Ma ona jednak do odegrania ważną rolę w znaczącym ograniczaniu emisji dwutlenku węgla w UE. W 2023 r. w tymczasowych ramach pomocy państwa w sytuacjach kryzysowych i w okresie transformacji na wiele sposobów wspierano wysiłki UE

na rzecz obniżenia emisyjności i działania na rzecz klimatu – począwszy od wspierania wykorzystania wodoru odnawialnego w europejskim przemyśle stalowym, przez morską energię wiatrową po pomoc górnikom podczas odchodzenia UE od paliw kopalnych. Opublikowaliśmy także nowe wytyczne w sprawie współpracy horyzontalnej, wyjaśniając w jaki sposób przedsiębiorstwa mogą legalnie współpracować, aby poprawić standardy środowiskowe w swojej branży.

Ponadto w 2023 r. odnotowano istotny postęp we wdrażaniu aktu o rynkach cyfrowych oraz rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych. W związku z aktem o rynkach cyfrowych Komisja wyznaczyła jako „strażników dostępu” sześć platform cyfrowych, które dostarczają łącznie 22 podstawowe usługi platformowe. Zobowiązując strażników dostępu do przestrzegania pełnej listy nakazów i zakazów, akt o rynkach cyfrowych zapewni większy wybór i swobodę konsumentom i użytkownikom biznesowym, którzy korzystają z takich usług.

W roku 2023 zaczęło również obowiązywać rozporządzenie w sprawie subsydiów zagranicznych. Rozporządzenie to pomoże wyrównać warunki działania przedsiębiorstw, które otrzymują subsydia spoza UE. Komisja jest obecnie uprawniona do objęcia tej pomocy dochodzeniem, aby upewnić się, że nie powoduje ona zakłóceń na jednolitym rynku. W przypadku ich stwierdzenia możemy podjąć odpowiednie działania – nałożyć grzywnę, zastosować środki zaradcze, a nawet zablokować transakcje.

Wszystko to stanowi uzupełnienie sukcesywnej pracy nad usprawnieniem procedur i zasad, tak by odpowiadały one nadchodzącym wyzwaniom, ponieważ – o ile zarządzanie kryzysem i osiągnięcie celów naszej polityki w 2023 r. wymagało od nas sporej ekwilibrystyki – spodziewam się, że jeszcze wiele przed nami. Na szczęście udało nam się dowieść naszej wytrwałości w efektywnym i konsekwentnym egzekwowaniu reguł konkurencji.

Jesteśmy gotowi.